

«از سایه لابی‌گری طالبان تا موزاییک صلح: بازاندیشی آینده پسا طالبانی» یادداشت مفهومی

مقدمه:

افغانستان در برهه‌ای حساس از تاریخ خود قرار دارد. با خروج نیروهای بین‌المللی و تسلط مجدد طالبان بر قدرت، لابی‌گری‌های سیاسی و بین‌المللی حامی طالبان و طرح‌هایی مانند «موزاییک یونما» (طرح ماموریت سازمان ملل برای کمک به افغانستان) به موضوعاتی بحث‌برانگیز تبدیل شده‌اند. این سمینار آنلاین با هدف نقد و بررسی این لابی‌گری‌ها، تحلیل کارآمدی طرح‌های بین‌المللی مانند موزاییک یونما، و ترسیم چشم‌اندازی برای دوره پسا طالبانی برگزار می‌شود. محوریت بحث بر چگونگی بازسازی سیاسی، اجتماعی و اقتصادی افغانستان در دوره‌ای متمرکز است که طالبان دیگر تنها یک نیروی نظامی نیست، بلکه بازیگری سیاسی با تأثیرات جهانی است. این سمینار آنلاین دو ساعته، با عنوان «از سایه لابی‌گری طالبان تا موزاییک صلح: بازاندیشی آینده پسا طالبانی»، توسط ابتکار برین برای توسعه برگزار می‌شود.

هدف سمینار:

- نقد لابی‌گری‌های سیاسی و اقتصادی حامی طالبان در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی و تأثیر آن بر مشروعیت بخشی به این گروه.
- بررسی طرح موزاییک یونما و نقش آن در مدیریت بحران‌های انسانی و سیاسی در افغانستان.
- ترسیم چارچوبی برای آینده پسا طالبانی با تأکید بر صلح پایدار، حقوق بشر، و بازسازی فراگیر.

زمینه و منطق

تسلط مجدد طالبان بر افغانستان و حمایت‌های سیاسی و اقتصادی برخی بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی، انسجام اجتماعی و ثبات این کشور را با چالش مواجه کرده است. طرح موزاییک یونما، به عنوان یکی از ابتکارات سازمان ملل، با هدف مدیریت بحران‌های انسانی و سیاسی ارائه شده، اما کارآمدی و پیامدهای آن محل بحث است. بر اساس گزارش‌های سازمان ملل (2024)، محدودیت‌های طالبان بر حقوق زنان و اقلیت‌ها و افزایش بحران‌های انسانی، نیاز به پاسخ‌های هماهنگ و مسئولانه را برجسته می‌کند. این سمینار با چارچوب‌های بین‌المللی، مانند اهداف توسعه پایدار سازمان ملل (SDG 16: صلح، عدالت و نهادهای قوی)، هم‌راستا بوده و از تخصص ابتکار برین برای توسعه در پیشبرد گفت‌وگو و راه‌حل‌های عملی بهره می‌برد.

محورهای اصلی بحث و ساختار سمینار:

1. لابی‌گری طالبان: بازیگران، انگیزه‌ها و پیامدها
 - شناسایی بازیگران کلیدی (دولت‌ها، سازمان‌ها و افراد) در حمایت از طالبان.
 - تحلیل تأثیر لابی‌گری بر سیاست‌های بین‌المللی در قبال افغانستان.
 - پیامدهای مشروعیت بخشی به طالبان برای مردم افغانستان، به‌ویژه زنان و اقلیت‌ها.

2. طرح موزاییک یونما: فرصت یا چالش؟

- بررسی اهداف و ساختار طرح موزاییک یونما.
- نقد کارآمدی این طرح در پاسخ به نیازهای انسانی و سیاسی کنونی.
- آیا طرح موزاییک می‌تواند پلی به سوی ثبات باشد یا مانعی برای تغییرات بنیادین؟

3. چشم‌انداز پسا طالبانی: از بازسازی تا خودکفایی

- نقش جامعه مدنی، زنان و جوانان در شکل‌دهی آینده‌ای دموکراتیک.
- چگونگی ایجاد تعادل بین دخالت‌های بین‌المللی و استقلال ملی.
- الگوهای موفق بازسازی در کشورهای پسمانزعه و کاربرد آن‌ها در افغانستان.

فرمت:

- مدت زمان: ۲ ساعت، شامل سخنرانی کلیدی، بحث پنل و پرسش و پاسخ.
- پلتفرم: زوم، با پخش زنده در وبسایت ابتکار برین برای توسعه و کانالهای رسانه‌های اجتماعی برین.
- گرداننده توسط کارشناسان ابتکار برین برای توسعه برای اطمینان از گفت‌وگوی فراگیر و سازنده هدایت می‌شود.

مخاطبان هدف:

- پژوهشگران، فعالان حقوق بشر، و سیاست‌گذاران علاقه‌مند به مسائل افغانستان.
- نمایندگان سازمان‌های بین‌المللی و جامعه مدنی.
- عموم مردم، به‌ویژه جوانان و زنان افغانستان که به دنبال نقش‌آفرینی در آینده کشورشان هستند.

نتایج مورد انتظار

- اشتراک دانش: شرکت‌کنندگان بینش‌هایی در مورد لابی‌گری طالبان و کارآمدی طرح‌های بین‌المللی کسب می‌کنند.
- توصیه‌های سیاستی: تدوین یک سند سفید حاوی استراتژی‌های عملی برای دینفعان.
- ایجاد شبکه: تقویت همکاری‌ها برای حمایت از ابتکارات صلح‌سازی در افغانستان.
- توانمندسازی جوامع: تجهیز شرکت‌کنندگان به ابزارهایی برای اجرای برنامه‌های محلی صلح و بازسازی.
- نظارت و ارزیابی
- معیارها: تعداد شرکت‌کنندگان، تنوع شرکت‌کنندگان، تعامل در X (مانند اشتراک‌گذاری‌ها و نظرات) و بازخورد نظرسنجی پس از رویداد.
- ارزیابی تأثیر: نظارت بر پذیرش توصیه‌های سمینار در برنامه‌های محلی صلح‌سازی طی ۶ تا ۱۲ ماه.
- گزارش‌دهی: به اشتراک گذاشتن نتایج با دینفعان برای اطمینان از شفافیت و پاسخگویی.

ویژگی‌های خاص برنامه:

- عنوان جذاب و معنادار که هم انتقادی است و هم امیدبخش.
- ترکیب سخنرانان از سیاست‌یون و دیپلمات‌ها برای ارائه دیدگاه‌های متنوع.
- استفاده از بسترهای آنلاین برای دسترسی جهانی و تعامل زنده با مخاطبان.
- ارائه گزارش مختصر پس از سمینار برای انتشار در رسانه‌های اجتماعی و وبسایت‌های مرتبط.

پیام کلیدی:

این سمینار نه تنها به نقد وضعیت موجود می‌پردازد، بلکه با ارائه راهکارهای عملی، امیدی برای آینده‌ای عادلانه و پایدار در افغانستان ایجاد می‌کند. ما بر این باوریم که آینده پسا طالبانی باید بر پایه مشارکت همگانی، احترام به حقوق بشر، و همکاری‌های بین‌المللی مسئولانه شکل گیرد.

دعوت به اقدام

ابتکار برین برای توسعه از دینفعان دعوت می‌کند تا در این گفت‌وگوی حیاتی برای ترسیم چشم‌اندازی برای دوره پسا طالبانی مشارکت کنند. از طریق همکاری و نوآوری، این سمینار به ایجاد جوامعی ایمن‌تر و منسجم‌تر کمک خواهد کرد.